

На основу члана 14. став 1. тачка 9, а у вези с чланом 45. тачка 1, Закона о Народној банци Србије ("Службени гласник РС", бр. 72/2003, 55/2004 и 44/2010), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ОБАВЉАЊА СВОП КУПОВИНЕ И СВОП ПРОДАЈЕ ДЕВИЗА ИЗМЕЂУ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ И БАНАКА

Опште одредбе

1. Народна банка Србије може, под условима и на начин утврђеним овом одлуком, непосредно с банкама обављати своп трансакције девиза на Међубанкарском девизном тржишту, и то:

- 1) своп продају девиза (евра) за динаре, и
- 2) своп куповину девиза (евра) за динаре.

2. Под своп трансакцијом, у смислу ове одлуке, подразумева се истовремено уговарање спот куповине/продаје девиза за динаре (спот трансакција) и терминске продаје/куповине тих девиза за динаре (терминска трансакција) између Народне банке Србије и банке.

3. Народна банка Србије обавља своп трансакције с банком која испуњава услове утврђене одлуком којом се уређују услови и начин рада девизног тржишта, овом одлуком, као и прописима за спровођење тих одлука.

4. Ради обављања своп трансакција, Народна банка Србије закључује с банком оквирни уговор о своп куповини/продаји девиза, којим се нарочито утврђују односи Народне банке Србије и банке у вези са закључивањем појединачних своп трансакција и извршавањем обавеза уговорних страна.

5. Народна банка Србије може обављати своп куповину/продају девиза у смислу ове одлуке:

- 1) на аукцијама – на којима банке достављају понуде за своп куповину/продају девиза, по утврђеним правилима и у утврђеном року;
- 2) билатерално – на основу појединачне понуде банке за своп куповину/продају девиза, као и на основу понуде Народне банке Србије.

6. Народна банка Србије ће се, при утврђивању висине спот курса, у складу са овом одлуком, укључујући и могућност коришћења процента умањења/увећања по основу своп трансакција, руководити тржишним условима и ликвидносном ситуацијом банкарског сектора, а имаће у виду и рочност своп трансакције.

Висина своп поена, односно терминског курса израчунава се према формулама датим у Прилогу 1 уз ову одлуку, који је њен саставни део.

Аукцијска своп купопродаја девиза

7. Народна банка Србије обавља аукцијску своп куповину/продају девиза с банкама, укључујући и достављање обавештења о организовању аукције, примање понуда банака за куповину/продају девиза, њихову обраду, као и прихватање тих понуда, по правилу преко веб платформе *„Монетарне операције Народне банке Србије“* – апликација за трговину девизама.

Приступ апликацији из става 1. ове тачке и њено коришћење ближе ће се уредити корисничким упутством за рад те апликације.

Достављање обавештења о организовању аукције, достављање понуда банака за куповину/продају девиза, као и прихватање тих понуда, може се обавити и преко електронских сервиса, електронске поште или телефакса.

8. Народна банка Србије може обављати аукцијску своп куповину/продају девиза – евра за динаре по унапред утврђеном спот курсу а по:

- 1) фиксном методу – своп поенима које је Народна банка Србије унапред утврдила и саопштила банкама;
- 2) варијабилном методу – своп поенима које Народна банка Србије није унапред утврдила ни саопштила банкама.

Аукција по варијабилном методу може бити:

- 1) аукција по вишеструким своп поенима, кад Народна банка Србије купује/продаје девизе по своп поенима које је понудила банка чија је понуда прихваћена на аукцији;
- 2) аукција по јединственим своп поенима, кад Народна банка Србије купује/продаје девизе по истим своп поенима од сваке банке чија је понуда прихваћена на аукцији.

9. Гувернер или лице које он овласти доноси одлуку о организовању аукције на којој ће се обавити своп куповина/продаја девиза, која садржи следеће основне податке:

- 1) датум одржавања аукције,
- 2) врсту своп трансакције,
- 3) метод аукције,
- 4) висину спот курса,
- 5) висину своп поена – ако се организује аукција по фиксном методу,
- 6) рочност своп трансакције,
- 7) датум спот трансакције,
- 8) датум доспећа своп купопродаје девиза,
- 9) број понуда које банка може доставити ако се организује аукција по варијабилном методу,
- 10) најмањи износ на који понуда банке може да гласи,
- 11) рок за достављање понуда банака.

Поред података из става 1. ове тачке, одлука о организовању аукције може да садржи и податке о највишем износу средстава – девиза које Народна банка Србије своп купује/продаје, о најнижим или највишим своп поенима које понуда банке може да садржи да би била примљена у обраду, о највећем износу на који понуда може да гласи, као и друге податке значајне за обављање аукције, односно своп трансакције.

10. Ако се аукције за поједине врсте своп трансакција одржавају више пута у току дана – одлука о организовању аукције може се односити на више аукција.

11. Гувернер или лице које он овласти доноси одлуку којом се утврђује календар редовних аукција које Народна банка Србије планира да организује, и та се одлука објављује на Интернет презентацији Народне банке Србије.

12. У складу са одлуком о организовању аукције, Народна банка Србије доставља банкама обавештење о одржавању аукције, најкасније на дан одржавања аукције, које садржи основне податке из те одлуке.

13. Банке достављају Народној банци Србије понуду за своп куповину/продају девиза (понуда) у времену утврђеном у одлуци о организовању аукције.

14. Ако се организује аукција по фиксном методу, банка може Народној банци Србије доставити само једну понуду у којој је наведен износ девиза који се своп купује/продаје по своп поенима које је Народна банка Србије унапред утврдила и објавила.

Гувернер или лице које он овласти, на основу примљених понуда банака на дан одржавања аукције, одлучује о укупном износу средстава који Народна банка Србије своп купује/продаје на аукцији.

Ако је укупан износ девиза наведен у понудама банака већи од укупног износа девиза који Народна банка Србије своп продаје/купује, девизе се пропорционално распоређују по појединачној банци, сразмерно учешћу понуде појединачне банке у укупном износу девиза наведеном у понудама банака.

15. Ако се организује аукција по варијабилном методу, банка може Народној банци Србије доставити једну или више понуда, у складу са одлуком о организовању аукције, у којој су наведени износи девиза које банка своп купује/продаје са своп поенима.

16. Редослед појединачних понуда банака на аукцији по варијабилном методу утврђује се према висини своп поена наведеној у тим понудама, и то почев од најнижих до највиших своп поена – ако Народна банка Србије своп продаје девизе, а од највиших до најнижих своп поена – ако Народна банка Србије своп купује девизе.

Након утврђивања редоследа из става 1. ове тачке, гувернер или лице које он овласти одлучује о најнижим, односно највишим своп поенима које понуда банке може да садржи да би била прихваћена (гранични своп поени), као и о укупном износу средстава који Народна банка Србије своп продаје/купује.

Ако се организује аукција по вишеструким своп поенима, Народна банка Србије своп купује/продаје девизе по своп поенима које су понудиле банке чије је понуде прихватила.

Ако се организује аукција по јединственим своп поенима, Народна банка Србије од свих банака чије је понуде прихватила своп купује/продаје девизе по истим своп поенима, и то по граничним своп поенима.

Укупан износ девиза распоређује се према редоследу из става 1. ове тачке. Ако је укупан износ девиза наведен у понудама банака по граничним своп поенима већи од износа преосталих девиза које Народна банка Србија своп продаје/купује – распоређивање се врши сразмерно учешћу тих понуда у укупном износу девиза наведеном у понудама банака по граничним своп поенима.

17. Народна банка Србије доставља банци чију је понуду потпуно или делимично прихватила – посебан своп уговор, а банци чију понуду није прихватила доставља обавештење о неприхватању понуде.

18. Народна банка Србије ће, након одржане аукције, на својој Интернет презентацији дати саопштење о одржаној аукцији, по правилу на дан одржавања аукције.

Билатерална своп купопродаја девиза

19. Народна банка Србије може обављати билатералну своп куповину/продају девиза с банкама тако што ће:

- 1) позвати банке да јој доставе своје понуде за своп куповину/продају девиза;
- 2) дати своју понуду на основу појединачног захтева банке за своп куповину/продају девиза;
- 3) прихватити понуду банке за своп куповину/продају девиза.

Достављање понуда из става 1. ове тачке, прихватање тих понуда и размена потребних података и обавештења између Народне банке Србије и банака по правилу се обавља преко електронских сервиса за трговину девизама, а може се обављати и преко електронске поште, телефакса или у писменој форми.

Гувернер или лице које он овласти одлучује о обављању билатералне своп куповине/продаје девиза у смислу ове тачке.

Закључење посебног уговора

20. Народна банка Србије и банка о свакој појединачној своп трансакцији обављеној на аукцији или билатерално – закључују посебан своп уговор.

Народна банка Србије и банка обавезне су да међусобно потврде елементе посебног своп уговора из ове тачке разменом SWIFT порука MT300.

Извршење обавеза

21. Народна банка Србије извршиће своје обавезе према банци по основу своп куповине/продаје девиза после извршења обавеза банке према Народној банци Србије, и то купопродајних обавеза банке по

основу спот трансакције на датум спот трансакције и по основу терминске трансакције на датум доспећа своп куповине/продаје девиза.

22. Ако банка на датум доспећа своп куповине/продаје девиза не изврши у потпуности обавезу према Народној банци Србије по основу терминске трансакције – средства која је та банка уплатила, односно продала Народној банци Србије по основу спот трансакције остају у власништву Народне банке Србије, а евентуални износ средстава који је банка уплатила Народној банци Србије на датум доспећа своп трансакције а који је мањи од уговореног износа – Народна банка Србије вратиће банци на њен рачун.

23. Ако банка не изврши обавезе по основу посебног своп уговора о куповини/продаји девиза с Народном банком Србије – Народна банка Србије може тој банци ограничити обављање послова куповине/продаје девиза с Народном банком Србије, у складу са одлуком којом се уређују услови и начин рада девизног тржишта.

24. За спровођење ове одлуке Народна банка Србије доноси упутство.

Прелазна одредба и завршне одредбе

25. Обавезе по појединачно обављеним своп трансакцијама између Народне банке Србије и банке које нису доспеле до дана ступања на снагу ове одлуке – извршиће се у складу са одредбама закљученог оквирног и посебног своп уговора.

26. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о условима и начину обављања своп трансакција девиза између Народне банке Србије и банака ("Службени гласник РС", бр. 20/2010).

27. Ова одлука објављује се у "Службеном гласнику РС" и ступа на снагу 1. марта 2011. године.

ИО НБС бр. 13
16. фебруара 2011. године
Београд

Председавајући
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

др Дејан Шошкић, с.р.

Ф О Р М У Л Е
ЗА ИЗРАЧУНАВАЊЕ СВОП ПОЕНА И ТЕРМИНСКОГ КУРСА У СВОП
ТРАНСАКЦИЈАМА

$$\text{Своп поени} = \text{спот курс} \times \left[\frac{1 + \left(\frac{\kappa_2}{100} \times \frac{Д}{360} \right)}{1 + \left(\frac{\kappa_1}{100} \times \frac{Д}{360} \right)} - 1 \right] \times 10.000$$

$$\text{Термински курс} = \text{спот курс} + \frac{\text{своп поени}}{10.000},$$

где је:

κ_1 – годишња каматна стопа за евро (EUR) с два децимална места,
 κ_2 – годишња каматна стопа за динар (RSD) с два децимална места,
Д – рочност трајања трансакције.

Своп поени изражавају се заокружено, без децимала.
Термински курс изражава се с четири децимална места.